

Léky ovlivňující imunitní systém

Jan Strojil

Ústav farmakologie LF UP

8. března 2006

Obsah

- 1 Úvod
- 2 Imunosupresiva
- 3 Imunomodulancia
- 4 Imunostimulancia

Úvod

- **Indikace**

- prevence rejekce transplantátů
- léčba autoimunitních chorob
- léčba poruch imunity

- **Imunitní mechanismus**

- vazba antigenu na lymfocyt s vazebnými místy
- prezentace ve spojení s MHC
- CD3 a CD4, CD8
- aktivace lymfocytů pomocí IL1, IL2 (produkovány Th-L)
- TNF-alfa

Obsah

- ➊ Úvod
- ➋ Imunosupresiva
- ➌ Imunomodulancia
- ➍ Imunostimulancia

Imunosupresiva

- Kortikoidy

- základ imunosupresivní léčby
- transplantace, autoimunity, alergie
- suprese exprese genů pro IL1, IL2

- riziko NÚ – Cushingův sy, osteoporosa, sekundární adrenální insuficience, poruchy minerálů, ...

- metylprednisolon, dexamethason, prednisolon

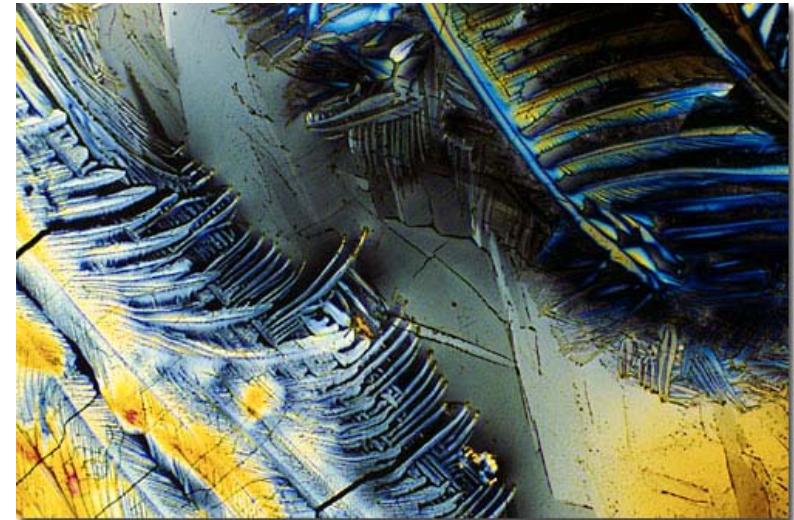
Imunosupresiva

- **Ciklosporin A**

- polypeptidové antibiotikum získané z hub
- inhibitor kalcineurinu (fosfatáza)
- blokuje tvorbu IL2 (IL3, IFN-gama)
- blokuje signalizaci mezi T-lymfocyty
- není antiflogistikum

- závažné NÚ – hypertenze, renální postižení,

- netlumí kostní dřeň

Imunosupresiva

- **Takrolimus, sirolimus, everolimus**
  - makrolidová antibiotika
  - podobná ciklosporinu, výrazně účinnější
  - vazba na FKBP (FK506 binding protein)
  - komplex inhibuje kalcineurin

  - podobné NÚ, nefrotoxicita

  - využití pro impregnaci stentů

Imunosupresiva

- **Mykofenolát-mofetil**

- semisyntetické antibiotikum
- přeměňuje se na kyselinu mykofenolovou
- inhibuje inosinmonofosfátdehydrogenázu
- T a B lymfocyty jsou na této cestě závislé
- lepší snášenlivost
- enterohepatální oběh

- GIT NÚ

250 mg
mycophenolate mofetil

500 mg

Imunosupresiva

- Monoklonální protilátky
  - basiliximab
  - daclizumab
  - rituximab
  - alemtuzumab

  - cílené zničení konkrétních lymfocytů

  - využití v léčbě hematologických nádorů

Imunosupresiva

- Cytostatika

- methotrexát
- azathioprin (6-merkaptopurin)
- cyklofosfamid

- nižší dávky než u chemoterapie, menší NÚ

Obsah

- ➊ Úvod
- ➋ Imunosupresiva
- ➌ Imunomodulancia
- ➍ Imunostimulancia

Imunomodulancia

- Interferony

- alfa, beta
- léčba autoimunitních chorob, virových infekcí (HBV, HCV)
- s.c. (i.m.) podání, pegylované formy
- „flu-like“ NÚ

Obsah

- ➊ Úvod
- ➋ Imunosupresiva
- ➌ Imunomodulancia
- ➍ Imunostimulancia

Imunostimulancia

- Bakteriální lyzáty

- „našmelcované“ bakterie k posílení nespecifické imunity
- IRS 19, Broncho-vaxom, Uro-vaxom, Imudon

- Růstové faktory

- filgrastim, molgramostim
- stimulace dozrávání leukocytů

